

ikke være rigtigt. Jeg tror, Værdien er langt nærmere ved det Tal, jeg nævnte, lidt over 2 Mill. Det er vist det Beløb, der vil komme ud af det. Tiden vil jo vise det, hvis vi overhovedet komme til Gennemførelse af det Foretagende, her foreslaas. Jeg vil gentagende anmode det højtærede Finansudvalg om ikke at glemme, at der foruden de 4 $\frac{1}{2}$ Mill., som staar i Forslaget, er Værdier, som man vistnok maa anslaa til omtrent 3 Mill. Kr., nemlig Værdien af Arsenaløen, som den nu ligger. Det kan ikke nytte at se bort fra det, for det er en Værdi, som er til Stede, og som maa kunne gøres frugtbringende i den Skikkelse, den har for Tiden. Jeg tror derfor, man bør se lidt nøje paa det Spørgsmaal, om det virkelig ogsaa er uundgaaelig nødvendigt at komme til den meget betydelige Udgift.

Marineministeren (Jøhnke): Jeg vil blot sige til det ærede Medlem, som nu talte, at det kan godt være, at min Hukommelse slaar lidt fejl, men jeg har aldrig nogen Sinde før hørt, at naar Staten opførte en Bygning paa Statens Grund, regnedes Grundens Værdi med . . . (N. Andersen: Den maa dog regnes med!) . . . Ja, men det gøres aldrig. Jeg kan f. Eks. nævne — saa vidt jeg husker — det store kongelige Bibliotek, som blev anlagt paa den gamle Proviantgaards Grund; det var enormt dyre Grunde. Jeg har aldrig hørt Værdien af de Grunde nævne, ikke med et Ord. Jeg skal ikke have det ringeste imod, at man siger: Grundene paa Arsenaløen ere saa og saa meget værd, men man plejer ikke at gøre det. Ud fra det Udgangspunkt vil jeg blot nævne et Par Talstørrelser, hvor jeg altsaa ikke har medregnet det ærede Medlems Pris for Grunden, men foretaget Beregningen paa samme Maade, som man plejer, naar der er Tale om at bygge paa Statens Grund. Jeg er altsaa gaaet ud fra et Beløb af 4,435,400 Kr. Derfor bygges der altsaa til 645 Familier. Naar vi nu regne, at Staten giver Laan til Arbejderboliger til 3 pCt., og vi tage 1 pCt. til Amortisation og f. Eks. $\frac{1}{2}$ pCt. til Vedligeholdelse, faa vi altsaa for hver Bolig en Værdi af 309 Kr. 38 Øre, altsaa med et rundt Tal 300 Kr. Naar man gaar ud fra, at det er Lejligheder, som ere fortrinlige — efter min Mening i hvert Tilfælde — at der er et lille Stykke Have til og alle moderne Bekvemmeligheder, og at der saa desuden er 48 Lejligheder med 4, 5 og 6 Værelser, tror jeg ikke, man kan sige, at Gennemsnitsprisen

er saa overdreven høj. Jeg skal til Sammenligning nævne et Eksempel, som jeg tror er korrekt. Ærede Medlemmer kende maaske en ny Byggekoloni ude paa Peder Bangs Vej. Den er til 205 Familier og har, saa vidt jeg ved, kostet 1,230,000 Kr. Det bliver altsaa 6,000 Kr. pr. Familie, medens den, som jeg foreslaar paa Arsenaløen, maa beregnes til 6,875 Kr. pr. Familie, og Koloniens Grunde koste kun 1 Kr. 30 Øre pr. Kvadratalen. Lejlighederne ere meget gode, skønt de ikke have alle Nutidens Bekvemmeligheder. Gas- og Vandledningerne ere leverede frit, og deres Kloakledninger ere blevne førte ind til Nabogrunden. Jeg mener derfor at kunne sige, at de Priser, her ere opførte, ingenlunde kunne siges at være urimelige. Til disse Bemærkninger skal jeg indskrænke mig.

Formanden: Under Hensyn til det ønskelige i, at ogsaa de to efterfølgende Sager paa Dagsordenen kunne føres til Ende i dette Møde, henstiller jeg, at man søger at faa den foreliggende Sag afsluttet saa hurtigt som muligt.

Benzon: Den højtærede Marineminister henvendte direkte til mig den Udtalelse, at han ikke vidste, hvad han skulde give i Erstatning til de faste Arbejdere, hvis man berøvede dem deres Boliger. Det forstaar jeg ikke. Jeg mener, at de skulle have en Erstatning i Penge, saa at de kunne bo, hvor de ville, og jeg kan ikke se, at der er nogen Forskel i den Henseende mellem faste Arbejdere og private Arbejdere. Enhver Virksomhed har jo fast ansatte Arbejdere og Dagarbejdere eller Arbejdere, der staar i et løsere Forhold til Virksomheden. Vi have fast ansatte Lærere og Timelærere, og vi have i det hele paa mange Omraader fast ansatte Folk i Modsætning til de ikke fast ansatte, men ingensteds spiller, mig bekendt, Boligen en saadan Rolle, at man ikke kan ækvivalere den lige godt med Penge for den ene som for den anden Slags Folk. Jeg tror, at Arbejderne selv ville synes bedre om denne Ordning, og jeg tror, at den vil være billigere for Staten. Den højtærede Marineminister vidste ikke, hvorfra jeg havde mine Erfaringer angaaende Arbejderboliger. Jeg har dem desværre her fra Landet rundt omkring fra private Foretagender, og jeg lægger mere Vægt paa de Erfaringer, jeg har fra Foretagender, der eksistere her i Landet, end paa Ytringer i Trontaler, som ikke ere holdt her i Lan-